

tager den reent østlige Bane. Derved, at den gaaer imellem Søerne, faaer den netop den Fordeel, at den tager de gode og frugtbare Egne til begge Sider. — Denne Bane fører til Mos-Sø. Det har ved de Undersøgelser, der ere anstillede, vist sig, at alle Søerne ville kunne seilbargjøres for ialt 280,000 Rbd., medens den tidligere Beføstning var anslaaet til 400,000 Rbd., og naar man ender ved Mos-Sø, istedetfor at gaae til Skanderborg Sø ved Ringkloster, er Beføstningen lidt over det Halve. Transporten ved Hjælp af Dampbaade vil efter alle Beregninger være betydeligt billigere end paa Jernbanen, og Dampbaadene ville kunne gaae den største Deel af Aaret. Efter vore Forhold siger jeg, at det er et overmaade stort Gode, der bliver Silkeborg tildeel, naar det i 8 à 9 Maanedere af Aaret har en saadan Forbindelse med Jernbanen ved Hjælp af Seiladsen paa Søerne. Om Mos-Sø virkelig skulde være et saa farligt, oprørt Hav, at Dampbaade ikke kunne gaae der, veed jeg ikke; jeg har ikke noget lokalt Kjendskab i saa Henseende; men jeg vil tilstaae, at det dog skulde være høist mærkværdigt, om denne lille Sø skulde blive et saa forfærdeligt Hav, at Dampstibe ikke skulde kunne gaae paa den. Vi have jo en Sø her i Norden, som man har anseet for at være meget farlig at beseile, og det er Wetttern; men Dampbaade seile hypperlig paa den, og jeg troer ikke, at man har hørt omtale, at der har fundet store Ulykker Sted paa den, eller at Svenskerne skulde være bange for at seile paa den. Jeg troer altsaa, at man kan lade Mos-Søens Farlighed ude af Betragtning; thi om ogsaa Bølgerne skulde reise sig der noget høiere end paa de andre Søer, troer jeg nok, vi ville komme ud af det alligevel. — Det forekommer mig altsaa at være givet, at Overenskomsten, hvad Bægt man end lægger paa den, ikke i den Forstand kan være bindende, at vi ikke ved Lov ikke blot kunne, men skulle forandre den, naar der foreligger afgjørende Grunde for at foretage en Forandring. Efter de Undersøgelser, der ere anstillede, og som Rigsdagen selv har givet Anledning til, idet den har anerkjendt, at saadanne tidligere manglede, er Linien over Fuldbro til Narhuus billigere end de vestligere Linier og

langt at foretrække for den østlige Linie med en Sidebane til Silkeborg, som ogsaa vil være langt dyrere. Men selv om man har Tvivl i saa Henseende, er der eet Punkt, paa hvilket jeg endnu skal tillade mig at henlede Opmærksomheden. Den ærede sidste Taler yttrede Tvivl om, hvorvidt man var berettiget til, efter den nuværende Lov, at gaae til Fuldbro og derfra til Ny Mølle og saa fra Ny Mølle til Narhuus. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke troer, der kan være Tvivl om, at Regeringen har en saadan Ret. Ordene i Loven ere jo holdt ganske almindeligt; der staaer, at Banen skal gaae fra Veile gennem Gudenaadalen og Ny Mølle til Narhuus. Selv den sidste ærede Taler indbrømmede, at det var tvivlsomt, om man ikke kom igjennem Gudenaadalen ved at vælge Banen til Fuldbro. Naar Regeringen nu har den Anskuelse, at den er berettiget til at gaae til Fuldbro, derfra til Ny Mølle og saa til Narhuus, og den paa den anden Side ved de Undersøgelser, der ere fremkaldte, synes at hælde til den Anskuelse, at Meget kan tale for at vælge denne billigere Linie, der gaaer igjennem bedre befolkede Egne, saa bliver det Spørgsmaal, der tilsidst stiller sig for Rigsdagen, dette: Vil det være rigtigt, naar man vil tage denne Linie, da at gaae over Fuldbro og Ny Mølle til Narhuus, eller vil det være det Rette at gaae til Fuldbro og derfra til Narhuus og saa benytte Vandforbindelsen til Silkeborg? Jeg maa tilstaae, at naar Spørgsmaalet stilles saaledes — og saaledes synes det mig, at det tilsidst naturligt må stille sig — saa kan der ikke være Tvivl om, at man hellere maa gaae til Fuldbro og derfra til Narhuus og saa vælge Vandveien til Silkeborg, end at gaae til Ny; thi at gaae til Ny blot for at komme til Ny, der Intet er og intet Andet betyder end en Vandmølle, det vilde være i høieste Grad uforstandigt, det vilde være en Udflen med Statens Midler, hvori vi som Rigsdagsmænd ikke kunne forsvare at gjøre os skyldige. Og dog vil Fuldbro-Ny-veien, idet den bliver endeel billigere, som sagt, ganske naturligt komme i Betragtning, hvis det foreliggende Forslag forkastes. Naar Silkeborg dog skal forenes med Ny ved en Vandvei, saa er det naturligt at lade denne Forbindelse forsværes til Fuldbro og tage alle